

gennem opsparet Fællesboet. Det er de Ægteskaber, som efter min Mening ere de fleste, dem, som jeg kalder Normalægteskaberne, og det er Hustruens Stilling i disse Ægteskaber, jeg først og fremmest fæster Øjet paa, og som jeg ønsker at beskytte. Jeg er ganske uenig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen), naar han finder Beskyttelse for Hustruen i, at man gaar til Særeje, det vil i de allerfleste Tilfælde være at give dem Stene for Brød. Det vil hjælpe alle de Kvinder, der gennem Arv eller Gave have faaet en Formue, som de kunne leve af; men det vil ikke i fjerneste Maade gavne de Hustruer, der ikke have andet end det, der for øvrigt er godt nok, deres store værdifulde Arbejdskraft i Hjemmet. De kunne kun hjælpes ud af den Stilling, de nu have, ved, at man gør Indskrænkninger i den Eneraadighed, som Manden nu har. Det er derfor, jeg paa kalder ærede Medlemmers Opmærksomhed for det foreliggende Forslag, om de virkelig mene, det byder disse Hustruer tilstrækkelig Betyggelse. Det har undret mig ligesom et andet æret Medlem, at Tingets Lægmand ikke have taget Del i denne Forhandling; det er jo dog ikke særlig juridiske, end mindre spidsfindige Spørgsmaal, som vi her staa og tale om. Det er en Ære for Forfatterne af Loven, at disse Spørgsmaal ere løste. D'Hrr. have vist ikke hørt nogen af os, der have haft Ordet, hvor juridiske vi end kunne være, fortabe os i juridisk-tekniske Spørgsmaal. Jeg i alt Fald har i saa Henseende ingen Anke mod Forslaget; jeg tror, vi maa være Forfatterne taknemmelige, fordi de have løst Vanskelighederne i saa Henseende. Det er Realiteter, det her drejer sig om, det er dem, jeg interesserer mig for, og dem kan enhver Lægmand forstaa og tage og føle paa. Det gælder saaledes Spørgsmaalet, om en Hustru skal sidde rolig og se paa eller dog finde sig i, at Manden ved et vildt Liv kan ødelægge det, Konen og Børnene skulle leve af. Det er det, det her drejer sig om. Det er det, der er gjort saa saare lidt ved i dette Forslag. I saa Henseende hjælper ikke alt det, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 6te Valgkreds talte om. Hun hjælpes ganske vist gennem dette Lovforslag ved Undtagelserne fra Mandens Eneraadighed i § 11, 2det Punktum og 2det Stk. samt ved Adgangen til at faa Fællesboet delt i Kap. 5. Det sidste er dog en Udvej, der ofte vil komme for sent, hun kan ganske vist, naar Manden viser sig at være en Ødeland eller

har givet grundet Anledning til at frygte, at han vil ødelægge Boet, faa dette delt; men det vil ofte være det samme som at kaste Brønden til, naar Barnet er druknet. Det er ikke blevet modsagt fra nogen Side og staa altsaa fast, hvad jeg udtalte i Gaar, at Stillingen — ogsaa naar dette bliver til Lov — selv med Hensyn til de faste Ejendomme og de Kapitaler, hun har bragt med, og som lyde paa hendes Navn, er den, at de maa ryge, naar Mandens Gæld og hans Kreditorer kræve det. Med Hensyn til Gaver gælder noget lignende. Ere de givne ud, saa ere de væk. Hustruen kan fordrø Erstatning, det er det eneste § 11, 2det Stykke, hjemler, i Mandens Særeje, hvis han har noget, eller i den Lod af Fællesboet, hun en Gang faar; men det er ligesom Kap. 5 en Hjælp, der ofte vil komme for sent. Afset derfra bliver Hustruens Stilling i Fremtiden ganske som nu; det er Mandens Eneraadighed, det hele er undergivet, og det hviler alt sammen paa Tilliden til, at han vil styre det godt og forsvarligt. Der tror det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 6te Valgkreds saavel som den højtærede Minister at kunne slaa mine Indvendinger til Jorden med dette, at vil man have Fællesbo, maa man ogsaa finde sig i, at Gælden er fælles, de to Ting følge af hinanden. Det lyder jo ret slaaende; men det er dog saa inderlig forkert. Det er jo aldeles ikke saaledes, hverken efter den bestaaende Lov eller efter det foreliggende Lovforslag, at Fællesboet hæfter helt ud for den fælles Gæld, ikke en Gang for Mandens Gæld, thi Hustruens Selverhverv ifølge Loven af 7de Maj 1880 og ifølge § 26 i Lovforslaget hører til Fællesboet, men hæfter aldeles ikke for Mandens Gæld. Der er en Undtagelse, og det er den, jeg ønsker, man skulde udvide. Og hvad gælder saa ikke om den Gæld, Hustruen stifter? Skal det virkelig være et Argument, at vil man have et Fællesbo, skal man ogsaa have Fællesgæld, saa maatte det føre til, at den Gæld, Hustruen stiftede, ogsaa skulde hvile paa Fællesboet, men det er jo aldeles ikke Tilfældet. Det have de ærede Talere ganske overset.

Dette beder jeg altsaa ærede Medlemmer betænke, inden de saa glat gaa til at vedtage det foreliggende Lovforslag. Der tales om, at det er „et afgørende Brud“ med Fortiden, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 6te Valgkreds sagde, og som det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds sluttede sig til i den Skaaltale, han holdt til Ære for Lovfor-